

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΠ6.6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3-8
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της Ψηφιακότητας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Παράδοση, Σεμινάριο, Άσκηση</i>	Παράδοση		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου, επιστημονικής περιοχής		
ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΟΧΙ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (αν χρειαστεί και αγγλικά)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της άσκησης, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:

- Θα έχουν γνώση των βασικών χαρακτηριστικών και επίδικων ζητημάτων τόσο του ψηφιακού, αλλά και του σχετικού πολιτικού και κοινωνικού πλαισίου της εποχής.
- Θα κατανοούν τα σημαντικότερα αναλυτικά και κριτικά επιχειρήματα σχετικά με τη σύνδεση φιλοσοφίας και ψηφιακότητας, ειδικά σε σχέση με τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις στο ψηφιακό πεδίο.
- Θα έχουν την ικανότητα να αξιολογήσουν τις πολιτισμικές, κοινωνικοπολιτικές και ηθικές διαστάσεις του διεθνούς ψηφιακού μετασχηματισμού της εποχής μας.
- Θα έχουν την ικανότητα να διακρίνουν και να αναλύουν τις μετατοπίσεις που επιφέρουν οι ψηφιακές τεχνολογίες στον τρόπο πολιτισμικής λειτουργίας των σύγχρονων κοινωνιών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο κόσμος μας υφίσταται την πρόκληση ενός πρωτόγνωρου ψηφιακού μετασχηματισμού. Σε αυτό το πλαίσιο, πώς η ψηφιακή υπερπραγματικότητα, μέσα από την εικονική, δυνητική και επαυξημένη πραγματικότητα, μπορεί είτε να απειλήσει και διαφθείρει είτε να αναπτύξει και εμπλουτίσει τις ιδέες για το ποιοι είμαστε και προς τα πού οδεύουμε; Το μάθημα καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως η φύση της ψηφιακής (υπερ)πραγματικότητας, οι ηθικο-πολιτισμικές και κοινωνικο-πολιτικές προεκτάσεις της τεχνητής νοημοσύνης, η ψηφιακή ταυτότητα, η δημιουργικότητα και η αυθεντικότητα ανάμεσα στην εικόνα και στον λόγο, οι ανησυχίες για την προστασία των προσωπικών ελευθεριών, της ισότητας και της ιδιωτικής ζωής, όπως και οι ευρύτερες συνέπειες της ψηφιακής επανάστασης. Στο παρόν μάθημα, με έναν συνδυασμό τόσο κλασικών και νεότερων όσο βεβαίως και σύγχρονων φιλοσοφικών κειμένων, θα διερευνήσουμε τα τεχνολογικά θεμέλια και τις πρακτικές συνέπειες, τους κινδύνους αλλά και τις προκλήσεις και ευκαιρίες της ψηφιακής εποχής. Πιο συγκεκριμένα, αποφεύγοντας τόσο τους τεchnοφοβικούς όσο και τους τεχνολαγνικούς κινδύνους που ελλοχεύουν, βάσει μιας ήπιας τεchnοφιλίας θα διερευνήσουμε σε ποιο επίπεδο, με ποιον τρόπο και με τι μέσα μπορεί να συμβάλει ο σύγχρονος, συγκροτητικός, αναλυτικός και κριτικός φιλοσοφικός στοχασμός στην προσπάθεια όχι μόνο να εντοπίσουμε, αναλύσουμε και κατανοήσουμε αυτές τις ψηφιακές αλλαγές, αλλά και να προτείνουμε το πώς θα θέλαμε να τις ρυθμίσουμε και στρέψουμε προς το όφελος των ιδεών και αξιών που θεωρούμε πως συγκροτούν, διαφυλάσσουν και αναπτύσσουν την ανθρωπινότητά μας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας Προετοιμασία για εξέταση Γραπτή εξέταση Σύνολο μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 41 42 3 125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τελική αξιολόγηση μέσω γραπτής εξέτασης. Κριτήρια αξιολόγησης: Σύνδεση με την προβληματική του μαθήματος, συλλογιστική ικανότητα (επαγωγική, παραγωγική, αναλογική, αναλυτική και κριτική σκέψη), σαφήνεια και ακρίβεια διατύπωσης, βαθμός κατανόησης των επίδικων ερωτημάτων και προβληματισμών, ικανότητα στη διαχείριση εννοιών και συνδέσεων ανάμεσα στα διαφορετικά πεδία της σχετικής θεματικής.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<i>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</i> Πρωτογενής βιβλιογραφία: - Ερηνάκης, Νίκος, 2025, <i>Υπερδιαλεκτική της Ευτοπίας: Ανθρωπινότητα, Τεχνητότητα, Ελευθερία</i>, Αθήνα: Κείμενα. [κωδ. ΕΥΔΟΞΟΣ: 143562901]   Δευτερογενής βιβλιογραφία (ενδεικτική):   - Λένγ, Ρ., 1999, <i>Δυνητική πραγματικότητα. Η φιλοσοφία του πολιτισμού και του κυβερνοχώρου</i>, Αθήνα: Κριτική. [κωδ. ΕΥΔΟΞΟΣ: 11515]   - Ερηνάκης, Ν., και Κουρής, Γ., (επιμ. συλλογικού τόμου), 2023, <i>Σύγχρονος Πολιτικός Στοχασμός & Εναλλακτικές Πολιτικές</i>, Αθήνα: ΕΝΑ. [κωδ. ΕΥΔΟΞΟΣ: 122087707]

- Adams, R., 2021, "Can artificial intelligence be decolonized?", *Interdisciplinary Science Reviews*, 46(1–2): 176–197.
- Bechtel, W., 1985, "Attributing Responsibility to Computer Systems", *Metaphilosophy*, 16(4): 296–306.
- Bernholz L., Landemore H., and Reich R. (eds.), *Digital Technology and Democratic Theory*, 2021, Chicago: University of Chicago Press.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *AI and Society*
- *The Philosophical Review*
- *Philosophy and Technology*
- *Journal of Political and Social Philosophy*
- *Journal of Political Philosophy*

